

УДК 347.963

DOI <https://doi.org/10.32847/ln.2021.15.12>

Чорний Д.М.

*аспірант кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури,
Національний університет «Одеська юридична академія»,
заступник начальника відділу нагляду за додержанням законів органами фіскальної служби
Одеської обласної прокуратури (Одеса, Україна)
ORCID ID: 0000-0002-9960-6664*

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА У ДОСУДОВОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ЩОДО УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ (ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ)

Організацію впровадження заходів щодо забезпечення незалежності прокурорів, поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності прокуратур покладено на Раду прокурорів України відповідно до ст. 71 Закону України «Про прокуратуру». Однак, у законодавстві не визначено терміну «організаційне забезпечення діяльності прокурора». Вказане породжує наукову дискусію з приводу змістовного наповнення цього словосполучення. Серед учених, які здійснили свій вклад у вивчення організаційної складової прокурорської діяльності, необхідно, насамперед, виділити Давиденка Л.М., Каркача П.М., Косюту М.А., Михайленка О.Р., Мичка М.І., Подкопасва С.В., Руденка М.В. Дослідженню принципів організації та діяльності прокуратури України в умовах її реформування присвячена дисертація Д'ячкова Д.С. [1].

Своє чергою, Шаганенко П.І. під організаційним забезпеченням діяльності прокуратури пропонує розуміти комплекс нормативно-правових, матеріально-технічних, фінансових, кадрових, інформаційних та оперативних заходів, які направлені на раціональний розподіл трудової діяльності, гарантування правого статусу прокурорів, забезпечення адекватними умовами праці, підтримку організаційного порядку, психологічно здорової атмосфери в колективі з метою досягнення високої ефективності виконання прокуратурою своїх повноважень і включає в себе регу-

лярну щоденну процесуальну та іншу діяльність органів прокуратури, а також контроль та оцінку виконаної роботи [17, с. 146]. Загалом не заперечуючи проти такого визначення, висловлюємо застереження щодо занадто широкого арсеналу запропонованих науковцем заходів, серед яких, на нашу думку, необґрунтовано виділено нормативно-правові заходи. За такого підходу сутність організаційного забезпечення поглинає таке явище як правове забезпечення прокурорської діяльності, що, як нам видається, має цілком самостійний статус.

Складно не погодитися із висловленою в літературі позицією, за якою організаційні заходи, управління всією системою органів прокуратури України – це загалом діяльність, спрямована на оптимізацію роботи з виконання завдань і функцій прокурорської системи, покладених на неї Конституцією України і Законом України «Про прокуратуру» [13, с. 157].

З урахуванням викладеного, вважаємо за доцільне розглядати організаційне забезпечення діяльності прокурора у досудовому кримінальному провадженні, як поняття, що охоплює систему органів прокуратури, призначенням яких є здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування, розподіл компетенції між цими органами та визначення їх завдань, а також діяльність керівників орга-

нів прокуратури щодо виконання покладених на них завдань із організації процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Так, наприклад, керівник окружної прокуратури має ряд повноважень, які стосуються організаційних аспектів діяльності прокурорів у конкретній окружній прокуратурі для забезпечення ефективності роботи як загалом, так і у відповідному кримінальному провадженні. Він зобов'язаний вживати певні організаційні заходи, і хоча такі повноваження регламентуються нормами кримінального процесуального права, за своєю правовою природою вони є повноваженнями організаційно-управлінського характеру [2, с. 143].

Ключовим відомчим актом Генерального прокурора, що визначає засади організації роботи органах прокуратури є наказ від 7 серпня 2020 року № 365. Згідно з цим документом роботу органів прокуратури слід організувати за територіальним і функціональним (предметним) принципами [6]. У п. 6.1. цього наказу закріплено вимогу створювати структурні підрозділи на єдиних для Офісу Генерального прокурора та регіональних (обласних) прокуратур засадах, як правило, за функціональним (предметним) принципом, а в місцевих (окружних) – за територіальним.

Як відомо, застосування функціонального (предметного) принципу організації роботи передбачає виокремлення найважливіших напрямів діяльності прокуратури, зумовлених виконанням визначених законом функцій, та створення окремих структурних одиниць, що є відповідальними за реалізацію цих напрямів діяльності. Особливістю процесуального керівництва досудовим розслідуванням є необхідність його здійснення в кожному кримінальному провадженні, незалежно від того, який орган проводить досудове розслідування. Тому побудова структурних підрозділів Офісу Генерального прокурора та обласних прокуратур відбувається як з урахуванням функціонального принципу, так і щодо відповідних об'єктів – органів досудового розслідування відповідного рівня.

Серед засад організації роботи в органах прокуратури варто також виділити необхідність унормування діяльності відповідних структурних підрозділів у відповідних положеннях. Зокрема, в п. 8.2 наказу від 19 січня 2017 року № 15 було закріплено, що завдання і функції самостійних структурних підрозділів Генеральної прокуратури України та регіональних прокуратур, права й обов'язки їх працівників слід визначати у положеннях, які розробляти упродовж не більше місяця з часу відповідних структурних змін та затверджувати наказами керівника прокуратури. Проте, незважаючи на вказані вимоги, положення про Департамент нагляду за органами безпеки, фіскальною та прикордонною службами Офісу Генерального прокурора затверджено лише 6 серпня 2020 року [3]. Водночас наказ (п. 6.2) щодо загальних засад організації роботи в органах прокуратури України від 7 серпня 2020 року № 365 [6] вже не містив вимоги щодо граничних строків розробки положень про самостійні структурні положення.

Раніше в структурі Генеральної прокуратури України функціонував Департамент нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні та координації правоохоронної діяльності, до складу якого входило Управління нагляду за додержанням законів органами Державної фіскальної служби України [15]. Потім функціонував Департамент нагляду за органами безпеки, фіскальною та прикордонною службами. Відокремленим структурним підрозділом у цьому Департаменті, що уповноважений забезпечувати процесуальне керівництво досудовим розслідуванням ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), є Управління організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням органів Державної фіскальної служби України. Управління складається з двох відділів, перший із яких відповідає за процесуальне керівництво та підтримання публічного обвинувачення, а другий – забезпечує здійснення нагляду за організацією досудового розслідування і підтримання

публічного обвинувачення у територіальних підрозділах.

Поєднання функціонального принципу організації роботи із розподілом цього напрямку за відповідними органами досудового розслідування має як свої переваги, так і окремі недоліки. Серед очевидних здобутків такого підходу є можливість забезпечення більш глибокої спеціалізації прокурорів, які здійснюють процесуальне керівництво, у кримінальних провадженнях за відповідними категоріями кримінальних правопорушень. Адже кожен із органів досудового розслідування має визначену законом підслідність, що може зумовлюватися специфікою об'єктів злочинного посягання, спеціальною характеристикою суб'єктів злочинної діяльності або ж поєднанням цих ознак. Таким чином, ефективність здійснення процесуального керівництва досудовим розслідуванням певної категорії кримінальних правопорушень досягається завдяки поглибленим знанням, умінням та навичкам прокурора як професійного учасника кримінального провадження.

До ключових недоліків, що спричинені застосуванням означеного принципу, слід віднести відсутність єдиного підходу в організації роботи та розрізнені практики процесуального керівництва досудовим розслідування через функціонування окремих структурних підрозділів, відповідальних за стан досудового розслідування в певних органах. До прикладу, серед ключових висновків звіту за результатами дослідження «Роль прокурора на досудовій стадії кримінального процесу» зазначено: «Функція процесуального керівництва в ГПУ штучно розподілена між окремими підрозділами та підпорядкована різним заступникам Генпрокурора. Це призводить до порушення управлінських процесів всередині та часом до неефективної взаємодії між різними структурними підрозділами, так само як і до створення зайвих бюрократичних процедур щодо узгодження процесуальних рішень» [12, с. 10, 57].

З такою позицією можна погодитися, але лише частково. Дійсно, відповідно до

наказу про розподіл обов'язків між керівництвом Офісу Генерального прокурора [9], різних заступників Генерального прокурора визначено відповідальними за стан організації роботи з питань діяльності Департаменту організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням органів Державного бюро розслідувань, нагляду за його оперативними підрозділами та підтримання публічного обвинувачення у відповідних провадженнях; управління організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави; Департаменту нагляду за додержанням законів Національною поліцією України та органами, які ведуть боротьбу з організованою та транснаціональною злочинністю; Департаменту нагляду за додержанням законів органами безпеки; Департаменту протидії порушенням прав людини у правоохоронній та пенітенціарній сферах; Спеціалізованої прокуратури у військовій та оборонній сфері; Спеціалізованої екологічної прокуратури; Департаменту організації, процесуального керівництва досудовим розслідуванням та підтримання публічного обвинувачення у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені у зв'язку із масовими протестами у 2013 – 2014 роках.

Однак, висновок, що це призводить до зайвих бюрократичних процедур щодо узгодження процесуальних рішень, не достатньо обґрунтований. Адже в розумінні статті 3 КПК України заступники Генерального прокурора є керівниками органу прокуратури, а в силу ст. 15 Закону України «Про прокуратуру» – прокурорами вищого рівня для прокурорів Офісу Генерального прокурора, та, діючи у межах своїх повноважень, вправі самостійно приймати відповідні процесуальні рішення та вчиняти необхідні процесуальні дії. Тобто кожен із заступників Генерального прокурора, якому підпорядкований відокремлений структурний підрозділ, що здійснює процесуальне керівництво досудовим

розслідуванням, наділений усією повнотою кримінально-процесуальних повноважень, за винятком тих, які належать виключно Генеральному прокуророві, наприклад, вносити до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення народним депутатом України (ст. 482² КПК України), суддею Вищого антикорупційного суду (ст. 480¹ КПК України), здійснювати письмове повідомлення про підозру останнього (п. 3¹ ч. 1 ст. 481 КПК України).

Наступною після Офісу Генерального прокурора ланкою в системі організаційного забезпечення процесуального керівництва досудовим розслідуванням є регіональні, а з 11 вересня 2020 року – обласні прокуратури [5]. Організація роботи за напрямом процесуального керівництва в цих прокуратурах здійснюється за аналогією із Офісом, тобто структурні підрозділи обласних прокуратур здійснюють нагляд за відповідними органами досудового розслідування. До прикладу, в структурі Одеської обласної прокуратури діє самостійний відділ нагляду за додержанням законів органами фіскальної служби (індекс 10/1), що не входить до складу управління нагляду за додержанням законів Національною поліцією та органами, які ведуть боротьбу з організованою та транснаціональною злочинністю (індекс 09). Поряд із цим функціонує окремий відділ нагляду за додержанням законів органами Служби безпеки України та Державної прикордонної служби України (індекс 10/2) [16].

Правовою засадою зазначеного підходу в організації роботи також є положення Наказу «Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні» від 30 вересня 2021 року №309 [8], згідно з яким в Офісі Генерального прокурора та обласних прокуратурах нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування забезпечувати: слідчими та дізнавачами органів Державної фіскальної служби України та Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби – керівникам та прокуро-

рам структурних підрозділів, які здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави (п. 7).

Вважаємо, що організація процесуального керівництва досудовим розслідуванням кримінальних правопорушень за напрямом діяльності органів досудового розслідування не повною мірою відповідає вимогам чинного законодавства та не враховує сучасних потреб правозастосовної практики. Зокрема, необхідно врахувати, що в ст. 216 КПК України передбачено як альтернативну підслідність низки кримінальних правопорушень, так і підслідність за зв'язком справ. Крім того, згідно з ч. 5 ст. 36 КПК України Генеральний прокурор, керівник обласної прокуратури, їх перші заступники та заступники своєю вмотивованою постановою мають право доручити здійснення досудового розслідування будь-якого кримінального правопорушення іншому органу досудового розслідування, у тому числі слідчому підрозділу вищого рівня в межах одного органу, у разі неефективного досудового розслідування. І хоча ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) підслідне виключно слідчим органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, в окремих випадках через неефективність досудового розслідування підслідність такого кримінального правопорушення може бути змінена.

Таким чином, первинним критерієм, що має враховуватися при організації процесуального керівництва, слід визначити не орган, уповноважений проводити досудове розслідування, а вид (категорію) кримінального правопорушення, що є предметом розслідування. На користь такого підходу свідчить і те, що всі слідчі, незалежно від того, в складі якого органу досудового розслідування вони діють, мають єдиний процесуальний статус і повноваження, визначені у ст. 40 КПК України. Відтак методика процесуального керівництва, насамперед, обумовлена не особливостями

функціонування того чи іншого органу досудового розслідування, а специфікою кримінально-правової та криміналістичної характеристики певного виду чи групи злочинів.

Досліджуючи зазначені аспекти організаційного забезпечення процесуального керівництва, А. Столітній і Р. Мазурик зазначають, що застосування територіально-функціонального (предметного) принципу діяльності органів прокуратури України призводить до виникнення нормативних, організаційних та кадрових проблем, нерівномірного навантаження на прокурорів прокуратур різних рівнів та потенційних корупційних ризиків. На підставі таких невтішних висновків вони пропонують низку заходів для подолання зазначених проблем, у тому числі, створення відділів (управлінь) у регіональних прокуратурах із закріпленням за ними конкретних категорій кримінальних проваджень (профільних), а в перспективі – створення відповідної структури в Генеральній прокуратурі України; закріплення за кожним прокурором відповідного відділу (управління) окремого виду кримінальних правопорушень, за якими він здійснюватиме процесуальне керівництво, з урахуванням професійної підготовки, досвіду та інших особистих якостей працівника [14].

Загалом поділяючи таку концепцію, не можемо не звернути увагу на те, що саме за такими критеріями здійснюється організація процесуального керівництва на найнижчому – місцевому (окружному) рівні функціонування органів прокуратури. Оскільки саме ця ланка органів прокуратури є базовою, то при здійсненні організаційного забезпечення процесуального керівництва досудовим розслідуванням справді доцільно взяти за основу досвід такої діяльності в місцевих (окружних) прокуратурах.

Згідно з відомчими нормативними актами організаційне забезпечення прокуратур нижчого рівня, спрямування їх діяльності, покладено на Офіс Генерального прокурора та обласні прокуратури. Проте, провідна роль в організації роботи місцевих, а з 15 березня

2021 року (день початку їх роботи) – окружних прокуратур звісно ж належить їх керівникам. Вони безпосередньо уповноважені розподіляти обов'язки між працівниками, визначати порядок роботи місцевих прокуратур та взаємодії їх структурних підрозділів, приймати рішення про необхідність планування роботи, його форми і періодичність, виходячи зі стану законності та потреб практичної діяльності.

Водночас специфіка організації досудового розслідування в органах, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, полягає в тому, що слідчі підрозділи, уповноважені розслідувати ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), діють на рівні не нижче головного управління Державної фіскальної служби України в області. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України підрозділи податкової міліції у складі Державної фіскальної служби продовжують здійснювати повноваження та виконувати функції з реалізації державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску, здійснюючи оперативно-розшукову, кримінальну процесуальну та охоронну функції до завершення здійснення заходів з утворення центрального органу виконавчої влади, на який покладається обов'язок забезпечення запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття кримінальних правопорушень, об'єктом яких є фінансові інтереси держави та/або місцевого самоврядування, що віднесені до його підслідності відповідно до КПК України [4]. Зокрема, в структурі центрального апарату Державної фіскальної служби України функціонує Головне слідче управління. Натомість у структурі головних управлінь Державної фіскальної служби України в областях діють відповідні слідчі управління фінансових розслідувань.

Проте цілком зрозуміло, що на порядку денному стоїть створення нового державного органу, який повинен виконувати зазначені функції. У січні 2021 року парламентом за

рекомендацією профільного Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики прийнято Закон України про Бюро економічної безпеки, згідно з яким здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень, передбачених у ст. 212 КК України, будуть детективи цього органу [11]. З огляду на вказане існує також практична необхідність у спеціалізації прокурорів, що здійснюватимуть процесуальне керівництво досудовим розслідуванням зазначених фактів. Можливість такої спеціалізації безпосередньо передбачена у ч. 6 ст. 7 Закону України «Про прокуратуру» та закріплена в Наказі «Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні» [8].

Організуючи процесуальне керівництво, керівники прокуратур усіх рівнів, структурних підрозділів прокуратур усіх рівнів, їх перші заступники та заступники відповідно до розподілу обов'язків та у межах повноважень, передбачених КПК України, невідкладно призначають прокурора у конкретному кримінальному провадженні дотримуючись рівномірного розподілу кримінальних проваджень, вивчають ефективність досудового розслідування та процесуального керівництва у кримінальному провадженні, забезпечують достовірність і повноту відображених даних у відповідних інформаційних реєстрах та базах з огляду на результати та процесуальні рішення у кримінальному провадженні.

Приймаючи рішення про призначення процесуального керівника у кримінальному провадженні, керівник органу прокуратури нормативно зобов'язаний враховувати доволі широкий спектр обставин, деякі із яких доволі складно, а подекуди й неможливо спрогнозувати на початку досудового розслідування. До прикладу, яким чином на цьому етапі можна виміряти обсяг участі прокурора в розгляді слідчими суддями клопотань, скарг під час досудового розслідування, строки запобіжного заходу стосовно підозрюваного? Вказані обставини здебільшого матимуть вплив на прийняття рішення про визначення групи

прокурорів у конкретному кримінальному провадженні або ж розширення (перегляд) складу такої групи.

У зв'язку з наведеним актуалізується питання про необхідність зміни існуючої системи фактично ручного розподілу справ між прокурорами, зокрема, й шляхом запровадження сучасних інформаційних технологій. Як відомо в системі кримінального судочинства вже протягом тривалого часу використовується автоматизована система документообігу суду, що відповідно до ст. 35 КПК України забезпечує об'єктивний та неупереджений розподіл матеріалів кримінального провадження між суддями з додержанням принципів черговості та однакової кількості проваджень для кожного судді.

На підтримку використання подібного підходу в органах прокуратури виступив у своїй дисертації Шпак О.О., який вказує: «Із метою послаблення суб'єктивного впливу на процес розподілу справ між процесуальними керівниками, а також зменшення можливості безпідставної заміни процесуальних керівників вбачається за доцільне створити автоматизовану систему розподілу справ між процесуальними керівниками за аналогом автоматизованої системи документообігу суду. Найбільш важлива складова цієї новації у діяльності органів прокуратури полягає в антикорупційному ефекті, що унеможливить низку незаконних маніпуляцій керівників органів прокуратури у кримінальних провадженнях» [18, с. 10, 69, 134, 182, 185].

На доповнення наведених аргументів вважаємо за необхідне звернути увагу на можливість встановлення під час розробки такої системи додаткових критеріїв розподілу справ між прокурорами, наприклад, недопущення конфлікту інтересів. Адже, окрім визначених у ч. 3 ст. 37 КПК України обставин, що унеможливають здійснення повноважень прокурора, у статті 77 КПК України передбачено такі підстави для його відводу (самовідводу) як особиста заінтересованість в результатах кримінального провадження або інші обста-

вини, які викликають обґрунтовані сумніви в його неупередженості. Таким чином, зазначені обставини теж мають враховуватися вже на етапі призначення процесуального керівника, в іншому разі – це призведе до заміни прокурора у кримінальному провадженні та впливатиме на дотримання розумних строків досудового розслідування.

Іншою актуальною проблемою організаційного забезпечення процесуального керівництва є рівномірний розподіл керівником органу прокуратури навантаження на прокурорів. Зокрема, за результатами дослідження ролі прокурора – процесуального керівника досудовим розслідуванням у 2017 році було встановлено, що в органах прокуратури немає обґрунтованого підходу щодо визначення необхідної кількості прокурорів на кожному рівні (місцевому і регіональному), забезпечення балансу навантаження між ними, крім того так само відсутнє уніфіковане визначення критеріїв для обсягів навантаження на окремого прокурора – процесуального керівника [12, с. 10, 58].

Задля подолання вказаної організаційної проблеми Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» від 19 вересня 2019 року визначені у статті 9 Закону України «Про прокуратуру» повноваження Генерального прокурора було доповнено правом затверджувати порядок вимірювання та регулювання навантаження на прокурорів. З метою реалізації зазначених повноважень Генеральним прокурором 5 березня 2020 року створено робочу групу з питань розробки порядку вимірювання та регулювання навантаження на прокурорів [10]. Проте, маємо констатувати, що наразі жодної публічної інформації про напрацювання цієї групи немає, відповідний

порядок Генеральним прокурором поки не затверджено. Водночас, 30 жовтня 2020 року було затверджено Тимчасове положення про систему оцінювання якості роботи прокурорів та преміювання прокурорів, згідно з яким оцінювання якості роботи прокурорів оформлюється у вигляді звіту, що складається прокурором, який підлягає оцінюванню, і погоджується його безпосереднім керівником [7].

Висновки. Отже, розглянувши проблеми організаційного забезпечення діяльності прокурора у досудовому кримінальному провадженні як поняття, що охоплює систему органів прокуратури, призначенням яких є здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування, під таким забезпеченням варто розуміти розподіл компетенції між цими органами та визначення їх завдань, а також діяльність керівників органів прокуратури щодо виконання покладених на них завдань із організації процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Первинним критерієм, що має враховуватися при організації процесуального керівництва, слід визначити не орган, уповноважений проводити досудове розслідування, а вид (категорію) кримінального правопорушення, що є предметом розслідування тим більше, що методика процесуального керівництва, насамперед, обумовлена не особливостями функціонування того чи іншого органу досудового розслідування, а специфікою кримінально-правової та криміналістичної характеристики певного виду чи групи злочинів. Існує потреба зміни існуючої системи фактично ручного розподілу справ між прокурорами, зокрема, й шляхом запровадження сучасних інформаційних технологій, що сприятиме підвищенню незалежності прокурорів, черговості та однакової кількості проваджень, недопущенню конфлікту інтересів тощо.

Анотація

Під організаційним забезпеченням діяльності прокурора у досудовому кримінальному провадженні, як поняттям, що охоплює систему органів прокуратури, призначенням яких є здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування, запропоновано розуміти розподіл компетенції між цими органами та визначення їх завдань, а також

діяльність керівників органів прокуратури щодо виконання покладених на них завдань із організації процесуального керівництва досудовим розслідуванням.

В статті також висловлено думку, що первинним критерієм, що має враховуватися при організації процесуального керівництва, слід визначити не орган, уповноважений проводити досудове розслідування, а вид (категорію) кримінального правопорушення, що є предметом розслідування. На користь такого підходу свідчить і те, що всі слідчі, незалежно від того, в складі якого органу досудового розслідування вони діють, мають єдиний процесуальний статус і повноваження, визначені у ст. 40 КПК України. Відтак методика процесуального керівництва, насамперед, обумовлена не особливостями функціонування того чи іншого органу досудового розслідування, а специфікою кримінально-правової та криміналістичної характеристики певного виду чи групи злочинів.

Обґрунтовується потреба зміни існуючої системи фактично ручного розподілу справ між прокурорами, зокрема, й шляхом запровадження сучасних інформаційних технологій, що сприятиме підвищенню незалежності прокурорів, черговості та однакової кількості проваджень, недопущенню конфлікту інтересів тощо.

Ключові слова: прокурор, організаційне забезпечення діяльності прокурора, Бюро економічної безпеки, розслідування кримінальних правопорушень, ухилення від сплати податків та зборів.

Chornyi D. Organizational support of the prosecutor's activity in pre-trial criminal proceedings on evasion of taxes, fees (mandatory payments)

Summary

Organizational support for the activities of the prosecutor in pre-trial criminal proceedings as a concept covering the system of prosecutorial bodies, whose purpose is to supervise the observance of laws during pre-trial investigation, is proposed to be understood as the distribution of competence between these bodies and the definition of their tasks, as well as the activities of the heads of the prosecution bodies for the implementation of assigned their tasks to organize the procedural guidance of the pre-trial investigation.

The article also expressed the opinion that the primary criterion taken into account when organizing procedural guidance should be determined not by the body authorized to conduct pre-trial investigation, but the type (category) of the criminal offense that is the subject of the investigation. This approach is also supported by the fact that all investigators, regardless of which body of pre-trial investigation they are in, have a single procedural status and powers defined in Art. 40 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. Consequently, the methodology of procedural guidance, first of all, is determined not by the peculiarities of the functioning of one or another body of pre-trial investigation, but by the specifics of the criminal-legal and forensic characteristics of a certain type or group of crimes. The need to change the existing system of actually manual distribution of cases between prosecutors is substantiated, including through the introduction of modern information technologies, which will help to increase the independence of prosecutors, the sequence and the same number of proceedings, avoidance of conflicts of interest, etc.

Key words: prosecutor, organizational support of the prosecutor's activity, Bureau of Economic Security, investigation of criminal offenses, evasion of taxes and fees.

Список використаних джерел:

1. Д'ячков Д.С. *Принципи організації та діяльності прокуратури України в умовах її реформування*: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10. Нац. унів-т. «Одеська юридична академія». Одеса, 2018. 22 с.

2. Довідник керівника місцевої прокуратури: довідкове видання / кол. авт.; за ред. Г.В. Попова, Ю.В. Шевченка, О.З. Гладуна. Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. 318 с.
3. Положення про Департамент нагляду за органами безпеки, фіскальною та прикордонною службами Офісу Генерального прокурора: затверджено наказом Генерального прокурора від 6 серпня 2020 року № 361. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/pol_ssp
4. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2019 року № 846. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/846-2019-%D0%BF#n19>
5. Про день початку роботи обласних прокуратур: наказ Генерального прокурора від 8 вересня 2020 року № 414. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0414905-20>
6. Про загальні засади організації роботи в органах прокуратури України: наказ Генерального прокурора від 7 серпня 2020 року № 365. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0365905-20>
7. Про затвердження Тимчасового положення про систему оцінювання якості роботи прокурорів та преміювання прокурорів: наказ Генерального прокурора від 30 жовтня 2020 року № 503. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/iord?_m=publications&_t=rec&id=262782
8. Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні: затверджено наказом Офісу Генерального прокурора від 30 вересня 2021 року №309. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0309905-21#n216>
9. Про розподіл обов'язків між керівництвом Офісу Генерального прокурора: наказ Генерального прокурора від 08 липня 2021 року №226 URL: https://old.gp.gov.ua/ua/file_downloader.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=213194
10. Про створення робочої групи з питань розробки порядку вимірювання та регулювання навантаження на прокурорів: наказ Генерального прокурора від 05 березня 2020 року № 124. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/iord?_m=publications&_t=rec&id=262782
11. Проект Закону про Бюро економічної безпеки України, реєстр. № 3087-д від 02.07.2020. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69331
12. Прокурор: керує? координує? наглядає? розслідує?: Звіт за результатами дослідження «Роль прокурора на досудовій стадії кримінального процесу» / Белоусов Ю., Венгер В., Мітько В. та ін.; за заг. ред. Ю. Белоусова. Київ: СТ-Друк, 2017. 268 с.
13. Селезньов В., Курганський О. Організація роботи сучасної прокуратури України – вимоги сьогодення. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 7. С. 157-160.
14. Столітній А., Мазурик Р. Модифікація предметного принципу організації діяльності органів прокуратури. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2019. № 1. С. 21-34.
15. Структура Генеральної прокуратури України: затверджено наказом Генерального прокурора України від 16 липня 2015 року № 55щц. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0055900-15>
16. Структура органів Одеської обласної прокуратури. URL: <https://od.gp.gov.ua/ua/structure.html>
17. Шаганенко П.І. Поняття організаційного забезпечення діяльності органів прокуратури. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 4. С. 144-147.
18. Шпак О.О. *Організація роботи прокурора з процесуального керівництва досудовим розслідуванням*: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10. Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ, 2016. 227 с.